

20.06.2019

Меморандум про співпрацю Національної академії наук України та Міністерства культури України в дії: стартував пілотний проект з електронного обліку об'єктів культурної спадщини

18 червня 2019 р. у прес-центрі Міністерства культури України відбулася презентація пілотного проекту – електронного обліку об'єктів культурної спадщини «Державний реєстр нерухомих пам'яток України» ([Національна академія наук України](#)).

Міністерство культури України у співпраці з Національною академією наук України оголосило про запуск пілотного проекту – електронного обліку об'єктів культурної спадщини «Державний реєстр нерухомих пам'яток України», реалізація якого здійснюється відповідно до [розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року №374-р «Про реалізацію пілотного проекту впровадження електронного обліку об'єктів культурної спадщини»](#). Пілотний проект реалізуватиметься на базі Вінницької області з метою практичного напрацювання необхідних і важливих аспектів наповнення та функціонування електронної платформи. Потім його планується впроваджувати на загальнонаціональному рівні. Ключовими спікерами презентації цього проекту електронного обліку об'єктів культурної спадщини, що відбулася 18 червня 2019 р. у прес-центрі Міністерства культури України, стали Міністр культури України Євген Нищук, віцепрезидент Національної академії наук України, голова Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України академік Сергій Пирожков, почесний директор Інституту географії НАН України академік Леонід Руденко, заступник начальника управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації (ОДА) Валентина Троян, заступник голови управління охорони культурної спадщини – начальник відділу формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини Міністерства культури України Юлія Нечипоренко.

Міністр культури України Є. Нищук у своєму вступному слові наголосив, що збереження культурної спадщини утворює спадкоємність національних цінностей і традицій. Впровадження згаданого пілотного проекту є черговим важливим кроком на шляху не лише збереження та примноження культурної спадщини, а й її широкого представлення на сучасному інформаційному рівні.

«Пілотний проект дає нам можливість на практиці опрацювати низку важливих аспектів наповнення та функціонування такого сучасного ресурсу. Я радий, що ми рухаємося в європейському та світовому вимірі, власне, у колі тих питань, які відтворюють унікальність і багату культуру нашого народу. Ми – молода держава, але з тисячолітньою історією, і ті пам'ятки, які в нас є, дають нам великі сенси й усвідомлення свого славного історичного коріння», – зазначив урядовець.

Є. Нищук подякував Національній академії наук України й Інституту географії НАН України за консолідацію зусиль і наукову підтримку розбудови національної інфраструктури геопросторових даних у царині

культурної спадщини. Ця робота стала важливим кроком у розвитку двостороннього співробітництва, окресленого [Меморандумом про співпрацю між Національною академією наук України та Міністерством культури України, підписаним 27 червня 2018 року Президентом НАН України академіком Борисом Патonom і Міністром культури України Євгеном Нищуком](#).

Важливість і актуальність пілотного проекту відзначив і віцепрезидент НАН України академік С. Пирожков. Він зауважив, що у багатовіковій історії України історико-культурна спадщина є духовним, економічним і соціальним капіталом надзвичайно високої цінності, головною складовою національної самоповаги та відповідного представлення нашої країни на міжнародному рівні. Але зберегти й примножити культурну спадщину без її сучасного широкого інформаційного представлення майже неможливо.

Почесний директор Інституту географії НАН України академік Л. Руденко наголосив, що Міністерство культури України є першим серед українських міністерств, яке розпочало електронну реєстрацію всіх об'єктів культурної спадщини. *«Мінкультури робить пілотний проект, який дасть нам змогу побачити кінцевий результат, перший за важливістю у нашій державі, адже вся культурна спадщина підлягає не лише реєстрації, а й охороні та реставрації»*, – сказав учений. За його словами, цей проект послугує демонстрацією плідної співпраці науки, управління, бізнесу та громадськості. Одним із результатів такої співпраці має стати й атлас «Населення України та його культурна і природна спадщина» – фундаментальний комплексний електронний картографічний твір науково-довідкового характеру, розроблення якого започаткував Інститут географії НАН України.

Як запевнила заступник начальника управління культури і мистецтв Вінницької ОДА В. Троян, громада розуміє відповідальність і серйозність реалізації цього проекту. Вона подякувала за надану небайдужим громадянам та громадським організаціям можливість швидко і своєчасно отримувати

інформацію через реєстр, а також висловила сподівання, що електронний реєстр полегшить роботу з перешкоджання руйнуванню об'єктів культурної спадщини.

Заступник голови управління охорони культурної спадщини – начальник відділу формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини Міністерства культури України Ю. Нечипоренко у своїй презентації повідомила, що питання цифровізації культурної спадщини неодноразово порушувалося на різних рівнях, ухвалювалися відповідні рішення, проте успіху так і не було досягнуто. Нинішня діяльність Міністерства культури України у цьому напрямі перебуває під пильною увагою громадськості й часто викликає невдоволення у зв'язку з тривалістю цього процесу. Водночас, формування національної інфраструктури даних культурної спадщини є вкрай складним процесом бодай з огляду на те, що щодо більшості об'єктів культурної спадщини немає геопросторових координат і докладних відомостей про їхні сутнісні характеристики, не відображено реальний стан пам'яток та інформацію про моніторингові й реставраційні процеси, відсутні уніфіковані стандарти обліку. Вкрай важливим є також забезпечення можливості обміну даними про культурну спадщину між суб'єктами різних рівнів (це стосується, в тому числі, закордонних інформаційних систем) відповідно до встановлених міжнародних стандартів.

На завершення спікери презентації проекту відповіли на низку запитань від представників засобів масової інформації.

Як підкреслили учасники заходу, впровадження пілотного проекту з електронного обліку об'єктів культурної спадщини є не початком цифровізації культурної спадщини, а черговим кроком, який Міністерство культури України і Національна академія наук України роблять у цьому напрямку, апробацією значних напрацювань, здійснених у минулі роки.

Додаткові корисні посилання:

<https://cutt.ly/6QrsPa> (Міністерство культури України);

<https://cutt.ly/6QrjSt> (інформаційне агентство «Укрінформ»).